

LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 1, 37, 40¹, 47, 51, 87, 95², 109¹, 110, 122⁴
STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 110², 110³, 110⁴, 118²
STRAIPSNIAIS IR 110² STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 29, 243¹,
251, 304², 308¹, 310, 589 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO, KODEKSO
PAPILDYMO 243², 270² STRAIPSNIAIS IR 243¹ STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO
NETEKUSIUGALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO (TAIS 25-9985)
DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucija, įstaiga, organizacija	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta ar iš dalies atsižvelgta į pastabas ir pasiūlymus
1.	Aplinkos apsaugos departamentas prie aplinkos ministerijos	<p><i>Dėl Įstatymo projekto 12 straipsnio</i></p> <p>Įstatymo projekto 12 straipsniu siūloma AAĮ papildyti 1104 straipsniu, kuriame numatoma juridinių asmenų atsakomybė už Reglamente (ES) 2023/1805 nustatytų laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo reikalavimų pažeidimą. Departamentas pažymi, kad siūlomais keitimais numatant juridinių asmenų atsakomybę, nėra siūlomos atitinkamos Kodekso projekto nuostatos, numatančios fizinių asmenų atsakomybę už aukščiau nurodytus Reglamente (ES) 2023/1805 nustatytų laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo reikalavimų pažeidimus. AAĮ 9 straipsnyje pareiga saugoti aplinką, tausoti gamtos išteklius ir nepažeisti kitų gamtos išteklių naudotojų teisių bei interesų įtvirtinta ir fiziniams, ir juridiniams asmenims, taip pat ir teisinė atsakomybė už aplinkosaugos pažeidimus taikoma ir fiziniams, ir juridiniams asmenims. Be to Įstatymo projektu siūloma atsakomybę juridiniams asmenims numatyti tik už Reglamento (ES) 2023/1805 24 straipsnyje, 4 straipsnio 1 dalyje bei 233 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų pažeidimus. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta aukščiau, Departamentas siūlo svarstyti galimybę atitinkamai papildyti Lietuvos Respublikos</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Reglamentas 2023/1805 įpareigoja valstybes nares nustatyti sankcijas laivybos bendrovėms, o ne fiziniams asmenims. Reglamentas taikomas 5000 GT laivams, kurių savininkai laivybos bendrovės, o ne fiziniai asmenys.</p>

		administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) nuostatas, numatant atsakomybę už Reglamente (ES) 2023/1805 nustatytą laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo reikalavimų pažeidimą ir fiziniams asmenims.	
2.		<p>4. Dėl Įstatymo projekto papildymo nauju 15 straipsniu</p> <p>Departamentas pažymi, kad šiuo metu AAĮ nenustatyta juridinių asmenų atsakomybė už aplinkosauginių reikalavimų vykdant paviršinių vandens telkinių dugno valymo ar gilinimo darbus vidaus vandenų keliuose, uostuose ir prieplaukose, pažeidimus. Departamentas susiduria su situacijomis, kai atliekant tyrimus dėl aukščiau minėtų darbų, nustatoma, jog jie vykdomi galimai neatlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūrų, kai jos pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą yra privalomos. Minėti darbai dažnai vykdomi juridinių asmenų, todėl, Departamento nuomone, siekiant efektyvios aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės (priežiūros), vien administracinė atsakomybė fiziniams asmenims už tokius pažeidimus nėra pakankama. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu atliekamas tyrimas dėl didelio dėmesio visuomenėje sulaukusių Nemune vykdytų vidaus vandenų gilinimo ar valymo darbų, taip pat galimos vidaus vandens kelių plėtos upėse ir upių ruožuose, kuriuose iki šiol nebuvo įrengti vidaus vandens keliai, bei siekiant vandens telkinių, gyvūnų ir augalų rūšių ir buveinių išsaugojimo, Departamentas siūlo nustatyti atgrasančias ir proporcingas ekonomines sankcijas juridiniams</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nors pasiūlymas vertingas, šiais projektais tik įgyvendinamos ES reglamentų nuostatos. Dėl didelės skubos perkelti ES reglamentų nuostatas pasiūlymo priimti negalime. Atsiradus galimybei jis bus integratuosis kitame etape arba kitų AAĮ pakeitimu.</p>

		<p>asmenims už aplinkosauginius pažeidimus, vykdant paviršinių vandens telkinių dugno valymo ar gilinimo darbus vidaus vandenų keliuose, uostuose ir prieplaukose, atskirai numatant atsakomybę už šių darbų vykdymą neatlikus planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) poveikio aplinkai vertinimo procedūrų, kai tokios procedūros pagal galiojantį reglamentavimą yra privalomos. Šis išskyrimas tikslingas, siekiant kvalifikuoti pažeidimus, kai dugno valymo ar gilinimo darbai vykdomi neįvertinus poveikio aplinkai, ir už juos taikyti griežtesnę atsakomybę. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta aukščiau, Departamentas siūlo AAĮ papildyti nauju 1251 straipsniu, numatančiu juridinių asmenų atsakomybę už aplinkosauginių reikalavimų paviršinių vandens telkinių dugno valymo ir gilinimo darbams vykdyti vidaus vandenų keliuose, uostuose ir prieplaukose pažeidimus. Departamentas siūlo papildyti Įstatymo projektą nauju straipsniu bei minėtą teisės normą išdėstyti taip:</p> <p>„15 straipsnis. Įstatymo papildymas 125(1) straipsniu</p> <p>„125(1) straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už aplinkosauginių reikalavimų paviršinių vandens telkinių dugno valymo ir gilinimo darbams vykdyti vidaus vandenų keliuose, uostuose ir prieplaukose pažeidimus Aplinkosauginių reikalavimų paviršinių vandens telkinių dugno valymo ir gilinimo darbams vykdyti vidaus vandenų keliuose, uostuose ir prieplaukose pažeidimai užtraukia baudą nuo vieno tūkstančio iki trijų tūkstančių eurų.</p> <p>Šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai,</p>	
--	--	--	--

		<p>užtraukia baudą nuo dviejų tūkstančių iki keturių tūkstančių eurų.</p> <p>Valymo ir (ar) gilinimo darbų vykdymas vidaus vandenų keliuose, uostuose ir prieplaukose, neatlikus planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) poveikio aplinkai vertinimo procedūrų, kai pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas tokios procedūros yra privalomos, užtraukia baudą nuo keturių tūkstančių iki šešių tūkstančių eurų.</p> <p>Šio straipsnio trečiojoje dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo septynių tūkstančių iki dešimt tūkstančių eurų.“</p> <p>Papildžius Įstatymo projektą nauju 15 straipsniu, Įstatymo projekto 15 ir 16 straipsniai atitinkamai laikytini 16 ir 17 straipsniais.</p>	
3.	Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija	<p>1) Dėl invazinių rūšių reguliavimo priemonių: norima atsisakyti dabartinės tvarkos (kai taikomos sankcijos už netinkamą savistoviai pasirinktų priemonių naudojimą), ir pereiti prie imperatyvaus įpareigojimo vykdyti Aplinkos ministerijos ar jai pavaldžios institucijos suplanuotas priemones. Jei žemės savininkas, naudotojas ar valdytojas jų nevykdo arba vykdo netinkamai, būtų taikomos baudos ir kitaip traukiama atsakomybė. Esminė problema su tokiu siekiamu reguliavimu- grėsmė, kad valdžios institucijų suplanuotos invazinių rūšių reguliavimo priemonės ir jų įgyvendinimo būdai gali būti nustatomi netinkami konkrečiai vietai, sunkiai įgyvendinami ar neįgyvendinami iš viso (atsižvelgiant į turimas žemės savininko,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. ANK 304² ir AAĮ 122⁴ pakeitimai pakoreguoti, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Laukinių augalų ir grybų įstatymo (toliau – LAGĮ) 13 str. 6 d. ir Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo 24 str. 6 d. (toliau – LGĮ) nuostatas, kur nurodyta, kad:</p> <p>Aplinkos ministerija ir (ar) jos įgaliota institucija priima sprendimus dėl invazinių rūšių plitimo prevencijos ir valdymo priemonių, nustato įpareigojimus vandens</p>

		<p>naudotojo ar valdytojo galimybes, išteklius bei kompetencijas). Todėl siūlome tikslinti AAĮ pakeitimų 14 str., apsiribojant reguliavime tik priemonių tinkamu taikymu: 14 straipsnis. 122⁴ straipsnio pakeitimas. Pakeisti 122⁴ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„Invazinių rūšių naikinimo, izoliavimo ar gausos reguliavimo priemonių nevykdymas arba naudojimas vykdymas taikymas pažeidžiant invazinių rūšių naudojimą, valdymą, gausos reguliavimą ir plitimo prevenciją reglamentuojančius teisės aktus ar Reglamentą (ES) 1143/2014 po rašytinio įspėjimo, užtraukia baudą nuo dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių penkių šimtų eurų.“</p> <p>Atitinkamai siūlome tikslinti ir ANK pakeitimų 10 str., numatant 304² straipsnio 1 dalyje irgi apsiriboti reguliavime tik priemonių tinkamu taikymu: 10 straipsnis. 304² straipsnio pakeitimas Pakeisti 304² straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Invazinių rūšių naikinimo, izoliavimo ar gausos reguliavimo priemonių naudojimas nevykdymas arba vykdymas-taikymas pažeidžiant invazinių rūšių naudojimą, valdymą, gausos reguliavimą ir plitimo prevenciją reglamentuojančius teisės aktus ar Reglamentą (ES) 1143/2014 užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo penkiasdešimt iki vieno tūkstančio eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo devyniasdešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.”</p> <p>Papildomai gauta pastaba –turėtų būti aiški nuostata, kad sankcijos/baudos privatiems asmenims taikomos tik tuomet, kai yra nevykdomi/netinkamai vykdomi suderinti ir prisiimti įsipareigojimai. Siūloma formuluotė gal galėtų atrodyti taip:</p>	<p>telkinių ir žemės savininkams, naudotojams ir valdytojams dėl atskirų invazinių rūšių, kurios nurodomos Invazinių rūšių valdymo ir naikinimo tvarkos apraše, naikinimo priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad invazinės rūšys neplistų į gretimus sklypus ar vandens telkinius, įgyvendinimo. Nauja pakoreguota formuluotė – Invazinių rūšių naikinimo, izoliavimo ar gausos reguliavimo plitimo prevencijos, valdymo priemonių neįgyvendinimas arba naudojimas įgyvendinimas pažeidžiant invazinių rūšių naudojimą, valdymą, gausos reguliavimą ir plitimo prevenciją reglamentuojančius teisės aktus ar Reglamentą (ES) 1143/2014.</p> <p>Nuostatos dėl valdymo priemonių suderinimo su vykdytoju negali būti perkeltos, nes nėra numatytos nei LGAĮ, nei LGĮ. Be to LGĮ ir LGAĮ, aiškiai apibrėžia Aplinkos ministerijos arba jos įgaliotos institucijos kompetenciją priimti sprendimus dėl konkrečių valdymo priemonių taikymo. Taip pat nuostata susijusi su priemonių suderinimu su vykdytoju prieštarautų Reglamento</p>
--	--	--	--

		<p>Invazinių rūšių naikinimo, izoliavimo ar gausos reguliavimo plitimo prevencijos, valdymo suderintų su vykdytojais priemonių neįgyvendinimas arba naudojimas įgyvendinimas pažeidžiant invazinių rūšių naudojimą, valdymą, gausos reguliavimą ir plitimo prevenciją reglamentuojančius teisės aktus ar Reglamentą (ES) 1143/2014</p>	<p>(ES) 1143/2014 7 straipsnio 2 dalies nuostatomis, kur nurodyta, kad Valstybės narės imasi visų priemonių, būtinų užkirsti kelią Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių, įskaitant, kai taikoma, dėl didelio aplaidumo, netyčinei introdukcijai ar plitimui.</p>
4.	Lietuvos miškininkų sąjunga	<p>1. Norėtume pastebėti, kad angliškas terminas „Deforestation“ yra neteisingai išverstas į lietuvių kalbą. Manome, kad dar nevėlu pataisyti klaidą ir vietoje dabar naudojamo „miškų naikinimas“ pradėti naudoti tautišką, beveik šimtmetį naudojamą, specialiai tam sukurtą ir plačioje miškininkų bendruomenėje prigijusį terminą, kuris nusako ir priimto ES reglamento esmę – sustabdyti miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis – „miško lydymą“.</p>	<p>Neatsižvelgta. Oficialus Reglamente (ES) Nr. 2023/1115 vartojamos sąvokos "Deforestation" vertimas įvardijamas kaip "Miškų naikinimas", o miško lydymo įvedimas sukeltų sumaištį ir nesusipratimus dėl skirtingų to paties apibrėžimo sąvokų. Be to, pažymėtina, kad Reglamente (ES) 2023/1115 nurodyta 13 sąvoka apima platesnį kontekstą nei vien naudmenų pasikeitimą - miško naikinimas pagal reglamentą apima ir miško alinimą: "13. nesusijęs su miškų naikinimu – a) atitinkamuose produktuose, kurie buvo išauginti žemėje, kurioje po 2020 m. gruodžio 31 d. nebuvo naikinamas miškas, yra atitinkamų biržos prekių, jie buvo jomis šerti ar pagaminti juos naudojant ir b) atitinkamų produktų, kuriuose yra medienos arba kurie buvo pagaminti naudojant medieną, atveju mediena buvo gauta iš miško, kuris po 2020 m.</p>

			gruodžio 31 d. nebuvo alinamas"
5.		2. Abiejuose teisės aktuose nustatyti tokią pačią praktiką dėl ES reglamento dėl miškų lydymo (EUDR), kaip ir dabar naudojama praktika dėl ES medienos reglamento (EUTR), įvertinant ES naująsias biurokratijos mažinimo iniciatyvas, neįvesti jokių papildomų administracinių priemonių.	Neatsižvelgta. Taikomi tie patys argumentai, išvardinti atsakant į pirmą pastabą aukščiau. Taip pat paminėtina, kad senasis miškų naikinimo Reglamentas (ES) Nr. 995/2010 panaikinamas naujuoju Reglamentu (ES) 2023/1115, kurio nuostatos ir turės įsigalioti vadovaujantis įtvirtintais terminais. Reglamentas (ES) 2023/1115 taikomas tiesiogiai.